

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/114/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240415
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112240415.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, v konaniach vedených Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 21C/214/2012, 21C/215/2012, 21C/216/2012, 21C/217/2012, 21C/218/2012, 21C/224/2012, 21C/226/2012, 21C/227/2012, 21C/228/2012, 21C/229/2012, 21C/230/2012, 21C/231/2012, 21C/234/2012, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 12.6.2014 pod č. k. 16C/405/2012-51, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a vo výroku o trovách konania.

O d m i e t a odvolanie proti výroku rozsudku o vylúčení vecí na samostatné konania.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov vyššie označeným rozsudkom zamietol žalobu žalobcu vo veciach, ktoré boli pôvodne vedené Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 21C/214/2012, 21C/215/2012, 21C/216/2012, 21C/224/2012, 21C/226/2012, 21C/228/2012 a 21C/234/2012, s tým, že náhradu trov konania žalovanému nepriznal. Žaloby žalobcu vo veciach, ktoré boli pôvodne vedené Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 21C/217/2012, 21C/218/2012, 21C/227/2012, 21C/229/2012, 21C/230/2012, 21C/231/2012, vylúčil na samostatné konania.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa žalobnými návrhmi, doručenými Okresnému súdu Humenné dňa 27.9.2012, domáhal toho, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy kvantifikujúc ju diferencovane ako nárok na priznanie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, odôvodňujúc však zhodne oneskoreným rozhodnutím súdu o zmene súdneho exekútora. V konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C/214/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod číslom Ex 13334/2011 proti povinnému K. A. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 387,24 eura, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 215/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 1864/2004 proti povinnému A. K. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 387,24 eura, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 216/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 5806/2010 proti povinnému N. I. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 221,28 eura, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.

zn. 21C 217/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 4495/2011 proti povinnému A. D. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 608,52 eura, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 218/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 62/2011 proti povinnej D. N. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 608,52 eur, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 224/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 469/2005 proti povinnému K. K. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 110,64 eura, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 226/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 6903/2011 proti povinnej E. D. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 110,64 eura, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 227/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 849/2005 proti povinnej D. Z. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 110,64 eura, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 228/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 1330/2012 proti povinnému I. H. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 276,60 eura, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 229/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 1584/2006 proti povinnému S. T. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 940,44 eura, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 230/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 1025/2005 proti povinnému K. A. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 885,12 eura, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 231/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 442/2003 proti povinnému S. K. žiadajúc majetkovú škodu 175 Eur a nemajetkovú ujmu 885,12 eura, v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 234/2012 poukazoval na oneskorenie v exekučnej veci vedenej súdnym exekútorom pod č. Ex 1210/2004 proti povinnej S. T. žiadajúc majetkovú škodu 125 Eur a nemajetkovú ujmu 1 825,56 eura.

Uznesením sp. zn. 21C 214/2012-7 z 8.10.2012 Okresný súd Humenné spojil na spoločné konanie veci vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 214/2012, 21C 215/2012, 21C 216/2012, 21C 217/2012, 21C 218/2012, 21C 224/2012, 21C 226/2012, 21C 227/2012, 21C 228/2012, 21C 229/2012, 21C 230/2012, 21C 231/2012, 21C 234/2012 s tým, že spoločné konanie bude ďalej vedené pod sp. zn. 21C 214/2012.

Z dôvodov, pre ktoré boli žaloby podané, vyplýva, že škoda a nemajetková ujma mala žalobcovi byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Humenné, nakoľko súd nerozhodol o návrhu žalobcu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Podľa žalobcu, v jednotlivých prípadoch neexistovali okolnosti, ktoré by umožňovali exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priet'ahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Majetková škoda, ktorá žalobcovi vznikla, predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora, a rozhodnutím o ňom. Žalobca v tomto období vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 Eur a na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 Eur. Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, poukázal na to, že márnym uplynutím času boli reálne ohrozené jeho legitímne očakávania a došlo k vyvolaniu viacerých rizík. Náhrada nemajetkovej ujmy má kompenzovať vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovania podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Čo sa týka výšky sumy náhrady za nemajetkovú ujmu, žalobca uviedol, že pri kvantifikácii vychádzal zo súm, ktoré sťažovateľom priznal Ústavný súd Slovenskej republiky pri konštatovaní priet'ahov v konkrétnom období. Primeranou sumou, podľa žalobcu, je suma 663,88 eura za každý rok meškania, resp. 55,32 eura za jeden mesiac meškania.

Žalovaný vo vyjadrení vo veci samej uviedol, že návrhy žalobcu sú nedôvodné a preto je potrebné ich zamietnuť. Pokiaľ žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody s odkazom na zákon č. 514/2003 Z. z., predpoklady pre náhradu škody nepreukázal. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky

podmienky súčasne, musí ísť o nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, musí vzniknúť škoda, a medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou musí byť príčinná súvislosť. Tieto predpoklady žalobca nepreukázal, nepreukázal taktiež predpoklady pre to, aby mala mu byť priznaná nemajetková ujma. Ďalej poukázal na povahu a predmet konaní, v ktorých malo k tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu, spojené s jeho podnikateľskou činnosťou, vytvorené. Žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne. Kvôli predmetom záujmu Európskej komisie súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľa na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky a zneužívajúca slabé finančné a právne vnímanie nízkoprijmových osôb. Jeho postupy nie sú v súlade s dobrými mravmi.

K otázke nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote žalovaný uviedol, že všeobecným predpokladom na zmenu súdneho exekútora je žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora spolu s uvedením súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora. V praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému exekútorovi na vyjadrenie a vyčíslenie jeho doterajších trov (keďže súčasne s rozhodnutím o zmene súdneho exekútora exekučný súd rozhodne v tomto uznesení aj o trovách doterajšieho exekučného konania tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie u pôvodného exekútora) a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu zo zákona a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Pripúšťa, že v niektorom prípade mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora neskôr, ovplyvnené to však bolo povahou úkonu - v rozhodnutí o zmene súdneho exekútora a nevyhnutnosťou vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím aj iné úkony - výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora, vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu a jeho zaslanie novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora, a preto nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora bez oneskorenia považovať za zbytočné prieťahy, a teda za nesprávny úradný postup. Taktiež poukázal na to, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že na strane žalobcu nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody. Pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie s ohľadom na zachovanie kontinuity konania.

Čo sa týka žalobcom vyčíslenej škody a sumy náhrad nemajetkovej ujmy, žalovaný uviedol, že suma náhrady majetkovej škody v každom zo žalobných návrhov vo výške 125 Eur je len sumou hypotetickou, nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, nejde o skutočnú škodu, ktorá by žalobcovi bola vznikla. Taktiež sumy žiadaných náhrad nemajetkovej ujmy žalobca vyčísli vychádzajúc z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré citoval. Úvaha žalobcu však nie je správna. Pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy je nevyhnutné zohľadniť špecifiká každej jednotlivéj veci, aj to, o aký subjekt ide pokiaľ tvrdí, že mu vznikla ujma, t. j. či ide o osobu fyzickú alebo právnickú. Žalovaný taktiež uviedol, že tak u nárokov na náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy, neexistuje príčinná súvislosť.

Vo vyjadrení k žalobnému návrhu taktiež uviedol, že vznáša námietku premlčania. V prípade, ak mala žalobcovi vzniknúť škoda práve nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v nerozhodnutí o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne, a to od momentu skončenia žalobcom tvrdených prieťahov (teda od momentu rozhodnutia o zmene exekútora). Vzhľadom na skutočnosť, že sa žalobca o škode dozvedel v niektorých prípadoch pred viac ako 3 rokmi, ide o nároky premlčané.

Ďalej súd prvého stupňa zistil, že Okresný súd Humenné mu nepredložil na posúdenie exekučné spisy vo veciach pôvodne vedených pod sp. zn. 21C 217/2012, 21C 218/2012, 21C 227/2012, 21C 229/2012, 21C 230/2012, 21C 231/2012. Vzhľadom na uvedené a nemožnosť súdu posúdiť relevantnosť tvrdení žalobcu o meškaní pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora, rozhodol súd tak, že predmetné veci vylúčil na samostatné konania (ako je uvedené vo výroku rozhodnutia).

V ostatných veciach zistil:

Vo veci, ktorá bola pôvodne Okresným súdom Humenné vedená pod sp. zn. 21C 214/2012 z exekučného spisu 16Er 329/2003 žalobcu ako oprávneného proti povinnému K. A. zistil, že súdu bol návrh na zmenu exekútora doručený 2.7.2009. Exekučné konanie bolo u exekútora na základe návrhu oprávneného začaté 8.12.2003, pričom exekučným titulom bola notárska zápisnica. Súd rozhodol o návrhu oprávneného na zmenu exekútora dňa 3.2.2010; jeho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 1.4.2010.

Vo veci, ktorá bola pôvodne Okresným súdom Humenné vedená pod sp. zn. 21C 215/2012 z exekučného spisu 16Er 328/2003 žalobcu ako oprávneného proti povinnému A. K. zistil, že súdu bol návrh na zmenu exekútora doručený 2.7.2009. Samotné exekučné konanie na základe návrhu oprávneného bolo u exekútora začaté 8.12.2003, pričom exekučným titulom bola notárska zápisnica. Súd o návrhu oprávneného na zmenu exekútora rozhodol 3.2.2010; jeho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 11.3.2010.

Vo veci, ktorá bola pôvodne Okresným súdom Humenné vedená pod sp. zn. 21C 216/2012 z exekučného spisu 8Er 104/2007 žalobcu ako oprávneného proti povinnému N. I. zistil, že súdu bol návrh na zmenu exekútora doručený 15.10.2009. Samotné exekučné konanie bolo na základe návrhu oprávneného začaté u exekútora dňa 9.2.2007, pričom exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Súd o návrhu na zmenu exekútora rozhodol 26.2.2010; jeho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 29.4.2010. Pred týmto rozhodnutím súd ešte rozhodoval o trovách pôvodného exekútora.

Vo veci, ktorá bola pôvodne Okresným súdom Humenné vedená pod sp. zn. 21C 224/2012 z exekučného spisu 5Er 85/2005 žalobcu ako oprávneného proti povinnému K. K. zistil, že súdu bol návrh na zmenu exekútora doručený 21.11.2010, pričom samotné exekučné konanie bolo u exekútora začaté 18.2.2005, pričom exekučným titulom bola notárska zápisnica. Súd o návrhu oprávneného na zmenu exekútora rozhodol 20.1.2011; jeho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 12.2.2011.

Vo veci, ktorá bola pôvodne Okresným súdom Humenné vedená pod sp. zn. 21C 226/2012 z exekučného spisu 19Er 58/2005 žalobcu ako oprávneného proti povinnej E. D. zistil, že súdu bol návrh na zmenu exekútora doručený 21.11.2010. Exekučné konanie bolo u exekútora začaté 3.2.2005, pričom exekučným titulom bola notárska zápisnica. Súd o návrhu oprávneného na zmenu exekútora rozhodol 8.2.2011; jeho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 1.4.2011.

Vo veci, ktorá bola pôvodne Okresným súdom Humenné vedená pod sp. zn. 21C 228/2012 z exekučného spisu 11Er 252/2005 žalobcu ako oprávneného proti povinnému I. H. zistil, že súdu bol návrh na zmenu exekútora doručený 21.11.2010. Samotné exekučné konanie na základe návrhu oprávneného bolo u exekútora začaté 15.6.2005, pričom exekučným titulom bola notárska zápisnica. Súd o návrhu oprávneného na zmenu exekútora rozhodol 26.4.2011; jeho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 10.6.2011.

Vo veci, ktorá bola pôvodne Okresným súdom Humenné vedená pod sp. zn. 21C 234/2012 z exekučného spisu 15Er 289/2004 žalobcu ako oprávneného proti povinnej S. T. zistil, že súdu bol návrh na zmenu exekútora doručený 2.7.2009, pričom samotné exekučné konanie bolo u exekútora na základe návrhu oprávneného začaté 21.10.2004, pričom exekučným titulom bola notárska zápisnica. Súd o návrhu oprávneného na zmenu exekútora rozhodol tak, že tento návrh 5.4.2012 zamietol. Súčasne rozhodol o zastavení exekúcie.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, aplikáciou príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 36 ods. 1, 2, § 44 ods. 6, 7 a § 238 ods. 2 Exekučného poriadku, uzavrel, že čo sa týka žalobných návrhov vo veciach, ktoré boli pôvodne vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 214/2012, 21C 215/2012, 21C 224/2012, 21C 226/2012, 21C 228/2012 a 21C 234/2012, že nie je pravdivým tvrdenie žalobcu o nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Humenné ako exekučného súdu, ktorý mal spočívať v tom, že tento súd nedodrжал lehotu, ktorú mu ukladá zákon na rozhodnutie o zmene exekútora. Tieto jednotlivé exekučné konania boli začaté pred účinnosťou zákona, ktorým bola žalobcom tvrdená 30-dňová lehota upravená, čo znamená, že nebolo ani zákonnou povinnosťou súdu

o zmene exekútora rozhodnúť v lehote 30 dní. Z postupu, resp. realizácie úkonov a činností po tom, ako žalobca ako oprávnený požiadal o zmenu exekútora, ani nevyplýva nečinnosť súdu a nesústreďenosť jeho konania. Vzhľadom na to, že súd čo sa týka žalobných návrhov v predmetných konaniach nemal preukázaný nesprávny úradný postup (existenciu prietahov v konaní) ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, návrhy žalobcu ako nedôvodné zamietol.

Čo sa týka žalobného návrhu vo veci pôvodne vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 216/2012, ide o konanie, ktoré bolo začaté po 1.9.2005. Pre toto konanie platilo, že pokiaľ oprávnený požiadal o zmenu súdneho exekútora, mal súd o tejto zmene rozhodnúť v lehote 30 dní. Z dôkazov vyplynulo, že táto lehota skutočne dodržanou nebola. Rozhodnutiu o zmene exekútora predchádzala ďalšia nevyhnutná činnosť súdu spočívajúca v požiadavke adresovanej exekútorovi, ktorý bol pôvodne poverený vykonaním exekúcie k tomu, aby sa vyjadril, či uplatňuje trovy exekúcie a v prípade, ak áno, aby predložil ich špecifikáciu spolu s exekučným spisom. Výkon rozhodnutia je integrálnou súčasťou práva na súdnu ochranu, preto pokiaľ exekučný súd vykonával ďalšie činnosti potrebné pre rozhodnutie o zmene exekútora, dĺžka tejto jeho činnosti a nedodržanie 30-dňovej lehoty nebola takej povahy, aby bolo možné usúdiť, že rozhodnutie o zmene exekútora v exekučnej veci 8Er 104/2007 na Okresnom súde Humenné že by vykazovalo znaky prietahov v konaní. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 606/2012-20 zo 14.12.2012, kde Ústavný súd SR konštatoval, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Pojem „zbytočné prietahy“ je pojmom autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Podľa Ústavného súdu SR, ktorý posudzoval tvrdené prietahy exekučného súdu v súvislosti so žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia v trvaní viac ako 13 mesiacov, by doba rozhodovania viac ako 13 mesiacov vo všeobecnosti nebola ústavne udržateľnou, ale pokiaľ sťažovateľ (sťažovateľom v konaní pred ústavným súdom bol samotný žalobca) podával žiadosti o udelenie poverení na vykonanie exekúcie hromadne v rovnakom čase, zaťažil tým všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o žiadosti exekútora bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Podľa názoru okresného súdu, tento názor ústavného súdu je názorom, ktorý je možné aplikovať aj na vec pôvodne vedenú na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21C 216/2012. Zo spisov, ktorými disponoval, mal súd za zistené, že žalobca ako oprávnený v rovnakom čase, v rovnaký deň doručil exekučnému súdu viac návrhov na zmenu exekútora a tento väčší počet podaní bol dôvodom istého zdržania exekučného súdu. Okrem toho je potrebné poukázať aj na to, že s účinnosťou od 1.1.2013 bol § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zmenený tak, že znie: Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietahov v konaní, možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia, sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Žalobca žalobnými návrhmi, ktoré boli pôvodne vedené Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 21C 214/2012, 21C 215/2012, 21C 216/2012, 21C 224/2012, 21C 226/2012, 21C 228/2012 a 21C 234/2012, uplatnil nárok na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. argumentujúc nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Humenné (zbytočnými prietahmi, nerozhodnutím v zákonom stanovenej lehote) v konkrétnych exekučných konaniach žalobcu ako oprávneného voči povinným - dlžníkom z úverových zmlúv, ktoré s nimi uzavrel. Výšku majetkovej škody a nemajetkovej ujmy kvantifikoval ako následok toho, že exekučný súd - Okresný súd Humenné nedodrжал zákonom stanovenú 30-dňovú lehotu, v ktorej mal rozhodnúť o zmene exekútora.

Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia, predpokladom toho, aby bolo možné v konaní pred súdom rozhodovať o náhrade škody a nemajetkovej ujmy ako dôsledku nesprávneho úradného postupu, pre nedodržanie zákonnej lehoty alebo prietahy v konaní, je podanie sťažnosti na prietahy v

exekučnom konaní, resp. podanie žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy v konaní (§ 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z.), rozhodnutie o tom, že sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, následkom ktorého sú prieťahy v súdnom konaní (§ 120 a nasl. zákona č. 385/2000 Z. z.), rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorého vyplýva, že porušené bolo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti konštatujúce porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Žalobca v žalobách ani netvrdil, že disponuje rozhodnutím alebo konštatovaním kompetentného orgánu, že v namietaných exekučných konaniach došlo k zbytočným prieťahom alebo že by niektorý sudca rozhodujúci v exekučnej veci bol disciplinárne zodpovedný za prieťahy exekučných konaní. Poukazoval síce na to, že v exekučných konaniach podával žiadosti s cieľom získať informácie o stave exekučného konania, tieto jeho žiadosti nie sú však sťažnosťami, aké právna úprava predpokladá. Pri absencii záväzného stanoviska, resp. rozhodnutia kompetentného orgánu o tom, že exekučný súd spôsobil zbytočné prieťahy v konaní, je možné konštatovať absenciu podstatného predpokladu pre posúdenie relevantnosti žalobami uplatnených nárokov.

Čo sa týka kvantifikácie majetkovej škody, je potrebné uviesť, že žalobca mal za to, že je potrebné, aby súd žalovanému uložil nahradiť mu skutočnú škodu, ku ktorej došlo v dôsledku zmenšenia jeho majetku. Pokiaľ žalobca mal za to, že náklady, ktoré vo vzťahu ku konkrétnym exekučným veciam vyčíslil, mu vznikli, súd mal jeho tvrdenia za nie relevantné. Informačné systémy, na ktoré žalobca poukazoval vzhľadom na svoj predmet činnosti, musí udržiavať tak či tak, a náklady, ktoré vyčíslil, nemohli byť priamo spôsobené tvrdeným oneskoreným konaním exekučného súdu. Žiadna priama príčinná súvislosť z tvrdení žalobcu nevyplývala. Okrem toho, ak žalobca realizuje podnikateľskú činnosť spojenú so značným rizikom, na čo sám poukázal, musí si byť vedomý, že pri jeho podnikateľskej činnosti vzniknú riziká s dôsledkami z rizík vyplývajúcimi. Uvedené sa týka nielen žalobcom tvrdenej vzniknutej majetkovej škody, ale aj požadovanej nemajetkovej ujmy.

Vychádzajúc z uvedeného mal za to, že existencia predpokladov pre to, aby mal uložiť žalovanému povinnosť uložiť zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, preukázaná nebola, a preto žalobné návrhy žalobcu tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, zamietol.

Žalovaným vznesenou námietkou premlčania sa nezaoberal, pretože ani v jednom z prípadov, ktoré súd posudzoval, žalovaným tvrdené časové súvislosti ako predpoklad úspešného vznesenia námietky premlčania, zistenými neboli.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. podľa zásady úspechu. Keďže úspešný žalovaný trovy konania nežiadal, ani mu nevznikli, ich náhrada mu priznaná nebola.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal zrušiť rozsudok a vec mu vrátiť na opätovné prejednanie. Odvolanie odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 písm. f/ O.s.p. - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, k vadám uvedeným v § 221 ods.1 písm. h/ O.s.p. t.j., že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, a ďalej že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Namietal predovšetkým aplikáciu novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z, pretože v právnom štátne a osobite v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, a potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu.

Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z., a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z.. Súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalšia odvolacia námietka sa týkala otázky trvania stavu právnej neistoty a tu poukázal na to, že súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru,

na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany zákonného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Namietal úvahy súdu o dĺžke zákonnej lehoty a jej dodržaní, keďže súd ma aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne negoval vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Ďalšie námietky, ktoré sa týkali znaleckého posudku č. 1/2014 o výške vzniknutej škody. Ďalej jeho dôvody týkajúce sa návrhu na prerušenie konania sa netýkali tohto rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Žalovaný sa na odvolanie žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že pokiaľ okresný súd návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol, v tejto súvislosti správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne posúdil. Preto odvolací súd plne odkazuje na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Pokiaľ išlo o prvú odvolaciu námietku, týkajúcu sa aplikácie novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., tu je treba zdôrazniť, že pri nepravnej retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa prechádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom a zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv alebo povinností, ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu zavádza do budúca nový režim a mechanizmus uplatnenia týchto práv, alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy. Znamená to, že nové znenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., zavedené prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. účinného od 1.1.2013, neneguje existenciu nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietahoch, ale akceptuje stav, ktorý nastal za skôr účinnej platnej úpravy, ibaže tento stav rieši už v čase účinnosti novej právnej úpravy.

Pokiaľ ide o ďalšiu odvolaciu námietku týkajúcu sa otázky trvania stavu právnej neistoty, odvolací súd tu poukazuje na to, že túto otázku súd prvého stupňa riešil správne aj s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR č. IV/ÚS/606/2012-20 zo dňa 14.12.2012 a správne konštatoval, že súd nebol lehotou uvedenou v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v danom prípade viazaný, pretože v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (v znení účinnom v relevantnom čase) lehota 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o vykonanie exekúcie, pričom v uvedenom ustanovení je výslovne uvedené, že táto lehota sa nevzťahuje na prípady ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods.2 písm. c) a d) Exekučného poriadku, teda notársku zápisnicu a rozhodcovský rozsudok. Dôvodom tejto výnimky, do Exekučného poriadku zavedenej od 1.6.2010, je nutnosť preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie. Teda aj Ústavný súd SR konštatoval, že v danom prípade neplatí 15-dňová lehota na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. V danom prípade exekučným titulom boli rozsudky stáleho rozhodcovského súdu, a preto bol namieste postup v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Týmto zdôvodnením je daná odpoveď aj na tretiu odvolaciu námietku týkajúcu sa úvah o dĺžke zákonnej lehoty na rozhodnutie a o jej dodržaní.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a vo výroku o trovách konania ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Z obsahu odvolania vyplýva, že ním žalobca napadol aj ten výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd označené žaloby vylúčil na samostatné konania. Keďže proti tomuto výroku rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p.), odvolanie proti tomuto výroku rozsudku odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže úspešnému žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli, ich náhrada mu priznaná nebola.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.